

عنوان مقاله:

ساخت سیاسی و اجتماعی دولت های بومی فلات ایران و منطقه میان رودان

محل انتشار:

فصلنامه دولت پژوهی، دوره 7، شماره 25 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 40

نویسندگان:

محبوبه کریم دوست بلالی - کارشناس ارشد جامعه شناسی دانشگاه گیلان، رشت، ایران

هادی نوری - استادیار جامعه شناسی دانشگاه گیلان، رشت، ایران

خلاصه مقاله:

پژوهش پیش رو حول محور این مساله قرار دارد که «چارچوب ساخت و ماهیت حکومت های بومی فلات ایران از منظر میزان قدرت و نفوذ بنیادهای اجتماعی آن در ساختار قدرت چگونه است و چه نسبتی با حکومت های میان رودان دارد؟». هدف، توصیف ساختار قدرت سیاسی و ارتباط آن با گروه های اجتماعی در تمدن های پیشا آریایی و بین النهرین است. چارچوب تحلیل بر مبنای معیار نحوه اعمال قدرت دولت بر جامعه است که شامل دو نوع ساخت قدرت یک جانبه (یا افقی) و ساختار قدرت دوجانبه (یا افقی) می باشد. روش تحقیق از نوع تطبیقی است که با مقایسه واحدهای اجتماعی کلان به کشف تفاوت ها و شباهت های بین جوامع می پردازد و برای گردآوری داده ها از روش اسنادی دست اول و دست دوم استفاده شده است. نتایج بدست آمده حاکی از این است که تمام تمدن های بومی فلات ایران از ساختار سیاسی افقی برخوردار بودند و تنها در جیرفت است که می توان با وضوح کم از احتمال یک دولت متمرکز سخن گفت. در حوزه بین النهرین، تمدن های اکد و آشور از ساختار سیاسی عمودی برخوردار بودند و تمدن های سومر و بابل در دوره نخست ساختار افقی داشتند که به ساختار عمودی در دوره دوم تغییر ماهیت دادند. نتیجه پژوهش این است که می توان از وجود دو سنت سیاسی متفاوت در دو حوزه تمدنی فلات ایران و بین النهرین سخن گفت که اولی مبتنی بر تقسیم قدرت و دومی مبتنی بر تمرکز قدرت بود.

کلمات کلیدی:

ساختار سیاسی، فلات ایران، بین النهرین، تمدن، دولت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1249359>

